

Fire ud af ti nyoptagne studerende har været lærervikar, pædagogmedhjælper eller ansat i ældreplejen

Baggrund

Der er udfordringer med rekruttering til de store professionsuddannelser, men fire ud af ti unge arbejder i deres sabbatår som enten lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen og får her et indblik i, hvordan et arbejde i de sektorer kan se ud. Men hvilke erfaringer gør de unge sig i jobbene, og hvordan påvirker det deres lyst til at vælge en af de store professionsuddannelser? Det har Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) spurgt de nyoptagne studerende om i 2022, og de præsenterer svarene i denne minianalyse.

Hovedresultater

- Fire ud af ti nyoptagne studerende på de videregående uddannelser har været ansat som enten lærervikar, pædagogmedhjælper og/eller i ældreplejen. Flest har været pædagogmedhjælper (26 %). Hver tredje kvinde har været pædagogmedhjælper, mens det gælder 18 % af de mandlige studerende.
- 85 % af de studerende har trivedes godt i deres job som pædagogmedhjælper, 81 % har trivedes godt i jobbet som lærervikar, og 70 % har trivedes godt i ældreplejen.
- Omkring halvdelen af de studerende, der har været ansat i et af de tre job, er blevet afskrækket fra videre uddannelse inden for det fag, hvor de har været ansat. Omkring 30 % er blevet interesseret.
- 11 % af de studerende, der har været lærervikar, er efterfølgende optaget på læreruddannelsen, og 15 % af de studerende, der har været ansat som pædagogmedhjælper, er optaget på pædagoguddannelsen. Blandt studerende, der angiver, at jobbet har gjort dem interesseret i uddannelsen, er andelen hhv. 34 % og 45 %.

Kontakt

- Chefkonsulent Bella Marckmann, 35 25 46 43, bmm@eva.dk.
- Seniorkonsulent Rasmus Giese, 51 20 81 72, rgj@eva.dk.

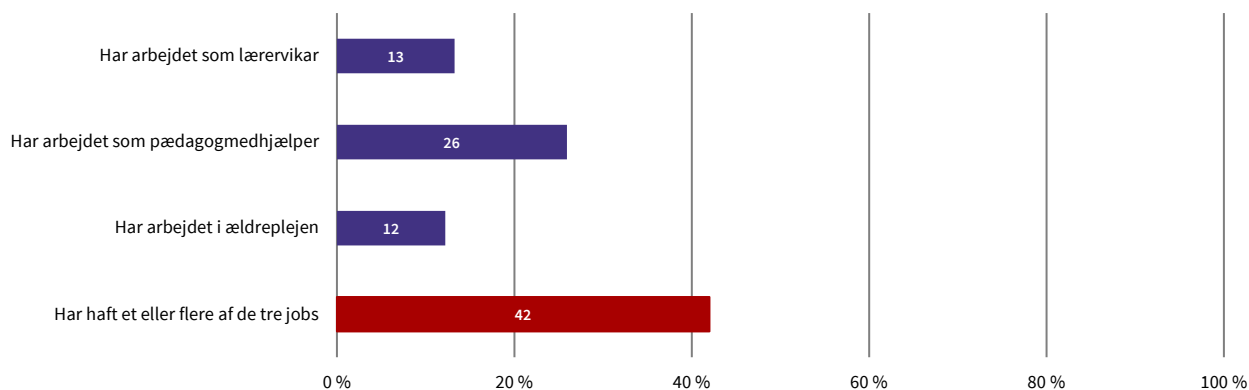

Fire ud af ti nyoptagne studerende har arbejdet som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen

Figur 1 viser andelen af studerende, der har haft et af de tre job.

FIGUR 1

Arbejds erfaringer blandt nyoptagne studerende

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT). Note: Spørgsmål: "Har du arbejdet som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen?" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "Lærervikar", "Pædagogmedhjælper" eller "I ældreplejen". Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

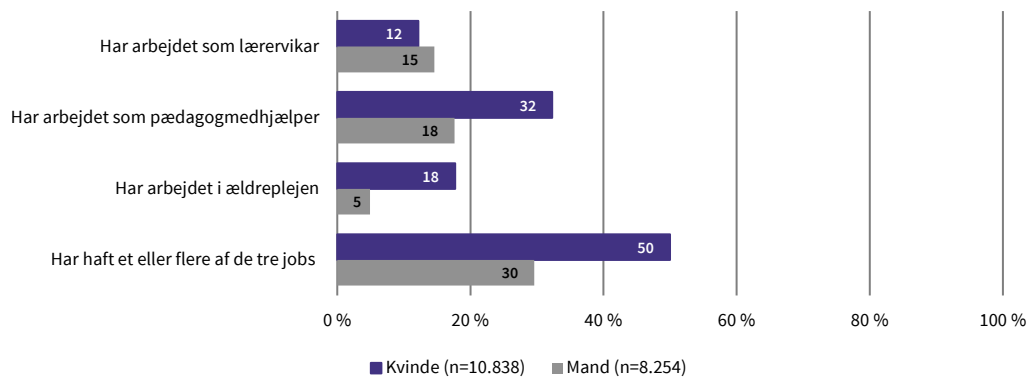
Figuren viser, at 42 % af de studerende har haft et eller flere af de tre job. Figuren viser desuden, at hver fjerde studerende (26 %) har været ansat som pædagogmedhjælper, før de er startet på deres studie, at 13 % af de studerende har været ansat som lærervikar, og at 12 % har været ansat i ældreplejen før studiestart. Omregnet til absolutte tal betyder det, at omkring 24.000 af de ca. 60.000 unge, der starter på en videregående uddannelse i 2022, har haft et af de tre job på et tidspunkt inden studiestart.

Større andel af kvinder har arbejdet som pædagogmedhjælper og i ældreplejen

Figur 2 viser, hvor mange henholdsvis mandlige og kvindelige studerende, der har arbejdet som enten lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen.

FIGUR 2

Andel af mandlige og kvindelige studerende, der har haft et eller flere af de tre job

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT). Note: Spørgsmål: "Har du arbejdet som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen?" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "Lærervikar", "Pædagogmedhjælper" eller "I ældreplejen". Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N=19.092.

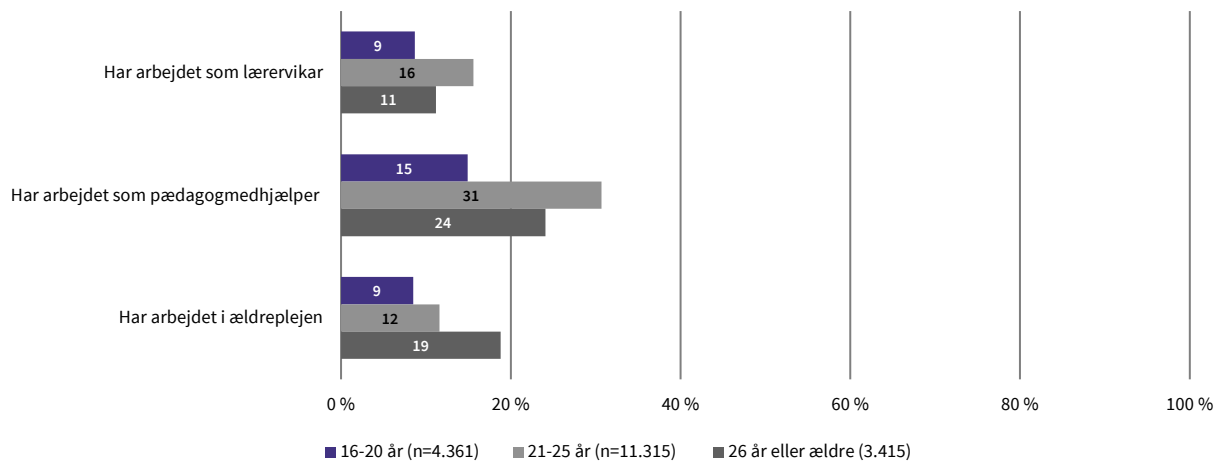
Det mest udbredte job af de tre, blandt både mænd og kvinder, er jobbet som pædagogmedhjælper. Figur 2 viser, at flere kvinder end mænd har været ansat i job som pædagogmedhjælper og i ældreplejen. 32 % af kvinderne har været ansat som pædagogmedhjælper, og 18 % i ældreplejen, mens det gælder henholdsvis 18 % og 5 % af mændene. Der er en lidt større andel mænd, der har været ansat som lærervikar (15 %), i forhold til kvinder (12 %).

Færre studerende under 21 år har arbejdserfaringer som lærervikar, pædagogmedhjælper eller fra ældreplejen

Figur 3 viser, at studerende over 21 år er været mere tilbøjelige til at have haft et af de tre typer jobs inden studiestart end yngre studerende. Jo ældre de studerende er, desto højere andel har erfaringer fra et job i ældreplejen.

FIGUR 3

Arbejdserfaringer fordelt på alder

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).
Note: Spørgsmål: "Har du arbejdet som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen?" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "Lærervikar", "Pædagogmedhjælper" eller "I ældreplejen". Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

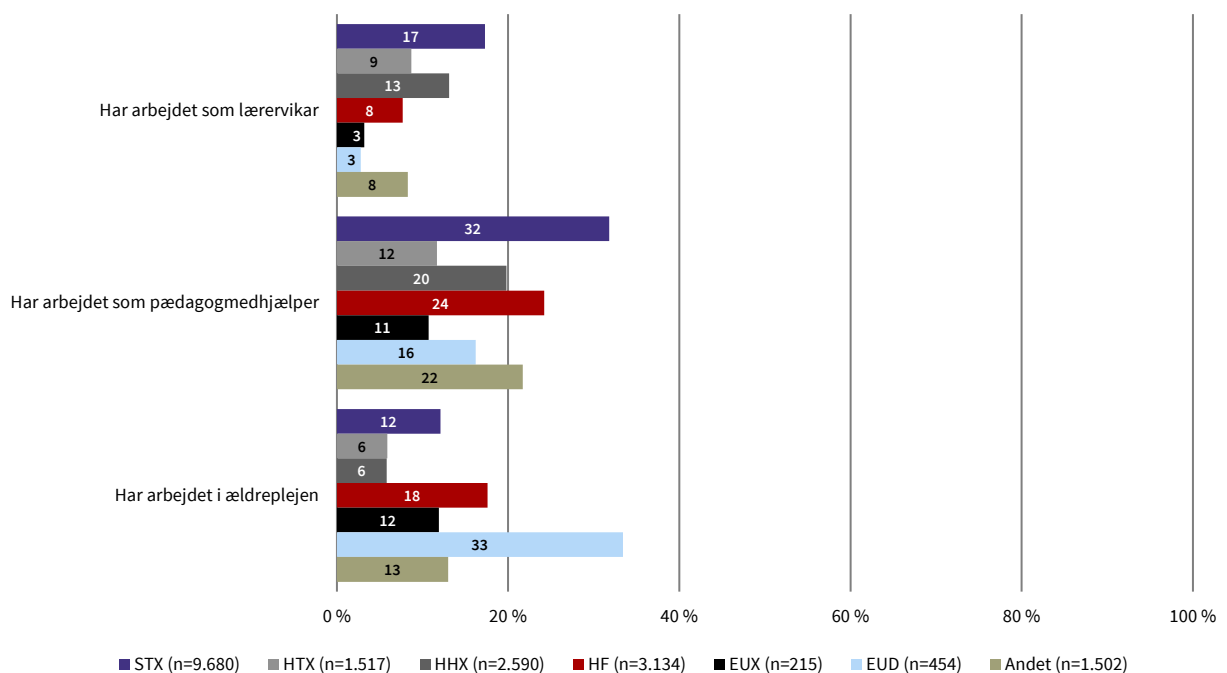
Figuren viser, at af de 16-20-årige har 9 % arbejdet som lærervikar, 15 % som pædagogmedhjælper, og 9 % i ældreplejen. Af de 21-25-årige har 16 % arbejdet som lærervikar, 31 % som pædagogmedhjælper, og 12 % i ældreplejen. Af de studerende på 26 år eller ældre har 11 % arbejdet som lærervikar, 24 % som pædagogmedhjælper, og 19 % i ældreplejen. Figuren viser samtidig, at pædagogmedhjælper er det mest udbredte job i alle aldersgrupperne.

Erfaring fra job som lærervikar og pædagogmedhjælper er hyppigere blandt STX-elever, mens erfaringer fra ældreplejen er hyppigere blandt HF- og EUD-elever

Figur 4 viser de studerendes arbejds erfaringer fordelt på, hvilken ungdomsuddannelse den studerende har taget.

FIGUR 4

Andel af studerende, der har været ansat som enten lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen, opdelt på ungdomsuddannelse

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).

Note: Spørgsmål: "Har du arbejdet som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen?" Figuren viser andelen, der i alt har svaret "Lærervikar", "Pædagogmedhjælper" eller "I ældreplejen". Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

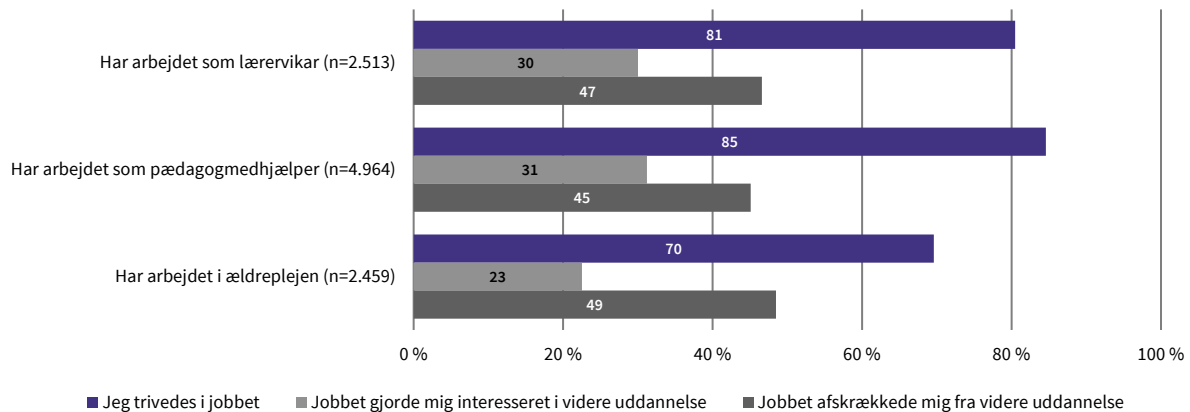
Figur 4 viser, at den største gruppe af studerende har STX-baggrund, og blandt disse studerende har 17 % arbejdet som lærervikar, 32 % som pædagogmedhjælper, og 12 % i ældreplejen. Figuren viser også, at 33 % af studerende med EUD-baggrund har arbejdet i ældreplejen, 16 % som pædagogmedhjælper, og 3 % som lærervikar.

Jobbet afskrækker næsten halvdelen fra videre uddannelse

Figur 5 viser, hvordan de studerende har oplevet deres job som henholdsvis lærervikar, pædagogmedhjælper og i ældreplejen. De fleste studerende svarer, at de har trivedes godt i deres job. Alligevel har jobbet afskrækket næsten halvdelen af de studerende fra at læse videre til enten lærer, pædagog eller sosu.

FIGUR 5

Studerendes oplevelser af job som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).
Note: Spørgsmål: "Jeg trivedes godt i jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen", "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen gjorde, at jeg blev interesseret i at læse videre til lærer/pædagog/tage en sosu-uddannelse" og/eller "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen afskrækkede mig fra at læse videre til lærer/pædagog/tage en sosu-uddannelse". Figuren viser andelen, der i alt har svaret "Helt enig" og "Delvist enig". Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

Figur 5 viser, at 85 % af de studerende har trivedes godt i deres job som pædagogmedhjælper, at 81 % har oplevet god trivsel i jobbet som lærervikar, og at det samme gælder for 70 % af de studerende, der har været ansat i ældreplejen. Samtidig viser figur 5, at der er en større andel af de studerende, der er blevet afskrækket fra at læse videre til henholdsvis lærer, pædagog eller en sosu-uddannelse end dem, der er blevet interesseret i at læse videre inden for de tre fag.

Af de studerende, der har arbejdet som lærervikar, er 30 % blevet interesseret i at læse til lærer, og 47 % er blevet afskrækket fra læreruddannelsen. Af de studerende, der har arbejdet som pædagogmedhjælper, er 31 % blevet interesseret i at læse til pædagog, og 45 % er blevet afskrækket fra pædagogstudiet. Af de studerende, der har arbejdet i ældreplejen, er 23 % blevet interesseret i en sosu-uddannelse, og 49 % er blevet afskrækket fra sosu-uddannelsen.

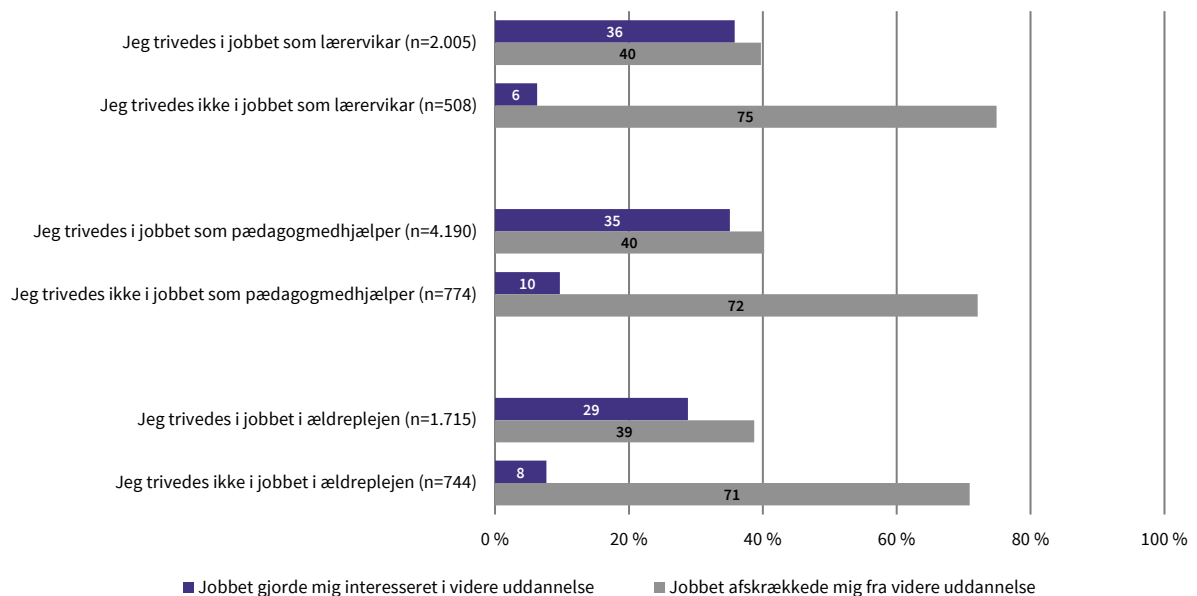
På trods af at de studerende har oplevet god trivsel i deres studiejob, er det således alligevel omkring halvdelen af dem, der er blevet afskrækket fra videre uddannelse inden for det fag, de har været ansat i, og kun omkring hver tredje, der er blevet interesseret i videre uddannelse i faget.

Trivsel i jobbet hænger sammen med interesse for videre uddannelse

Figur 6 viser sammenhængen mellem, om de studerende har trivedes i deres job, og om de er blevet henholdsvis interesseret i eller afskrækket fra at uddanne sig inden for de tre fag.

FIGUR 6

Andel af studerende, der blev interesseret i eller afskrækket fra videre uddannelse, opdelt på trivsel i jobbet

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).

Note: Spørgsmål: "Jeg trivedes godt i jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen", "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen gjorde, at jeg blev interesseret i at læse videre til lærer/pædagog/tage en sosu-uddannelse" og/eller "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen afskrækkede mig fra at læse videre til lærer/pædagog/tage en sosu-uddannelse". Figuren viser andelen, der i alt har svaret "Helt enig" og "Delvist enig". Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

Den generelle tendens er, at hvis en person har oplevet mistrivsel i jobbet som enten lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen, blev personen i højere grad afskrækket fra at uddanne sig inden for samme fag.

Figur 6 viser også, at hvis en person trivedes i jobbet, blev personen også mere interesseret i at læse videre inden for faget. Man kan således se i figuren, at 36 % af de studerende, der trivedes godt i arbejdet som lærervikar, også blev interesseret i at læse videre til lærer. Og omvendt kan man se, at 75 % af de studerende, der har oplevet mistrivsel i jobbet som lærervikar, er blevet afskrækket fra en læreruddannelse.

35 % af de studerende, der trivedes godt i jobbet som pædagogmedhjælper, blev interesseret i at læse videre til pædagog, og 72 % af dem, der har oplevet mistrivsel i jobbet, er blevet afskrækket fra at læse videre til pædagog.

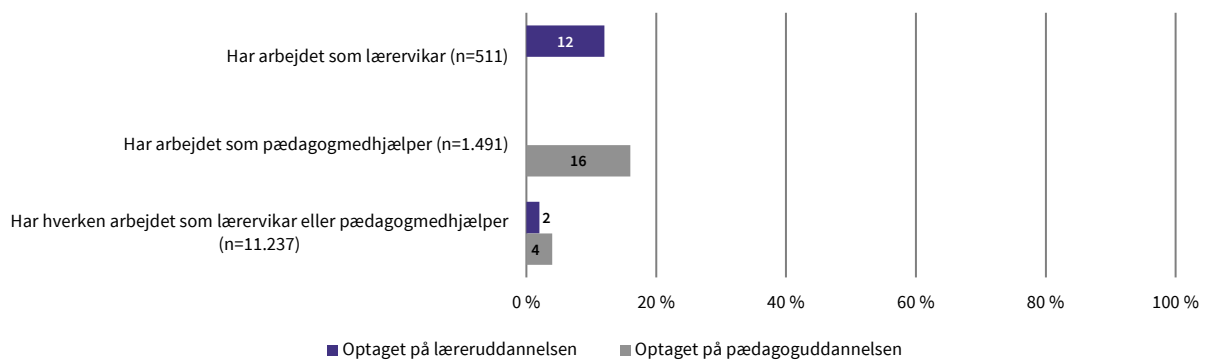
Det samme gælder for de studerende, der har været ansat i ældreplejen. Her er det 29 % af de studerende, der har trivedes godt i jobbet i ældreplejen, der er blevet interesseret i en sosu-uddannelse, og 71 % af dem, der ikke trivedes i jobbet i ældreplejen, som er blevet afskrækket fra en sosu-uddannelse.

Omkring hver tiende af de studerende, der har været i job, er efterfølgende blevet optaget på uddannelse inden for samme fag

Figur 7 viser andelen af de studerende, der tidligere har været ansat i et af de tre jobs, der efterfølgende er blevet optaget på enten lærer- eller pædagoguddannelsen.

FIGUR 7

Andel af de studerende, der tidligere har arbejdet som lærervikar eller pædagogmedhjælper, der er optaget på enten lærer- eller pædagoguddannelsen

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).

Note: Spørgsmål: "Har du arbejdet som lærervikar, pædagogmedhjælper eller i ældreplejen?" Figuren viser sammenhængen mellem de studerende, der har arbejdet som lærervikar eller pædagogmedhjælper, og de studerende, der er blevet tilbudt en studieplads via KOT.

Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

Note: Da sosu-uddannelsen ikke er en videregående uddannelse, foreligger der ikke data om denne fra KOT, og man kan derfor ikke medtage sosu i denne del af analysen.

Således kan man se, at figur 7 viser, at 12 % af de studerende, der har arbejdet som lærervikar, efterfølgende er blevet optaget på læreruddannelsen, og at 16 % af de studerende, der tidligere har været ansat som pædagogmedhjælper, efterfølgende er blevet optaget på pædagoguddannelsen. Blandt de studerende, der hverken har arbejdet som lærervikar eller pædagogmedhjælper, er 2 % optaget på læreruddannelsen, og 4 % på pædagoguddannelsen.

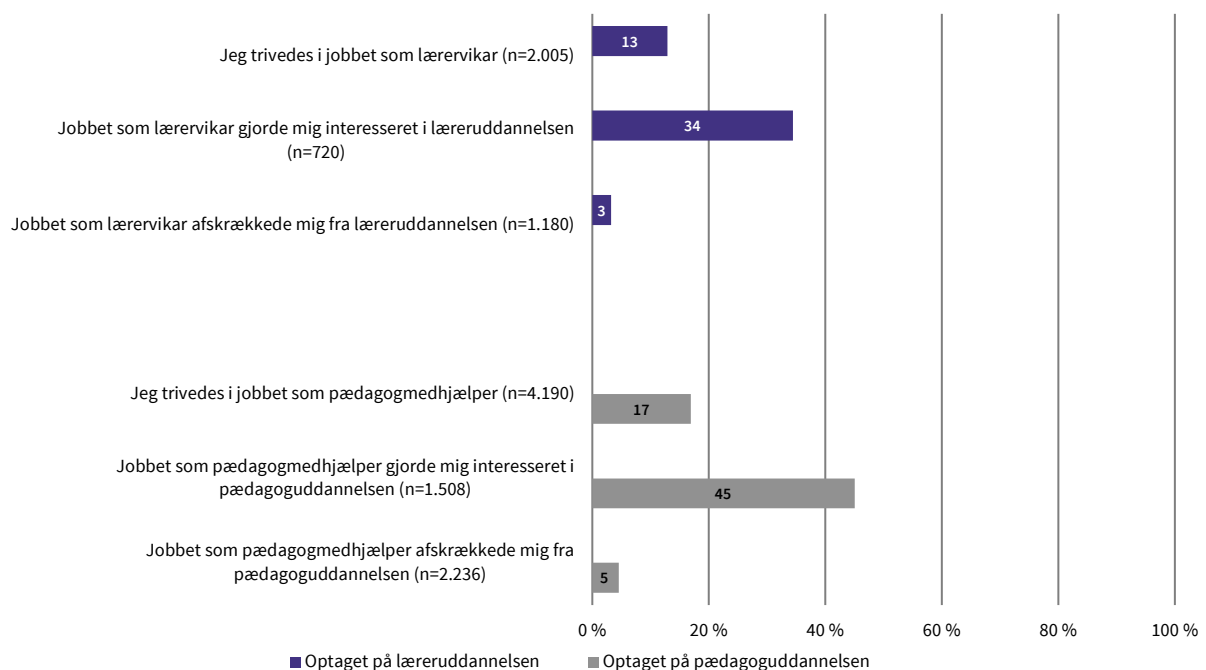

Omkring en tredjedel af de studerende, der blev interesserede i uddannelserne, er også blevet optaget på uddannelserne

Omkring en tredjedel af de studerende, der blev interesserede i at læse videre inden for faget i deres job som enten lærervikar eller pædagogmedhjælper, er efterfølgende optaget på enten læreruddannelsen eller pædagoguddannelsen.

FIGUR 8

Andel af de studerende, der er optaget på enten lærer- eller pædagoguddannelsen, fordelt på oplevelser i jobbet

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).

Note: Spørgsmål: "Jeg trivedes i jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper", "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper afskrækkede mig at læse videre til lærer/pædagog" og "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper gjorde mig interesseret i at læse videre til lærer/pædagog". Figuren viser sammenhængen mellem de studerende der har svaret på spørgsmålene i EVA's forløbsundersøgelse og de studerende, der er blevet tilbudt en studieplads via KOT. Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

Note: Da sosu-uddannelsen ikke er en videregående uddannelse, foreligger der ikke data om denne fra KOT, og man kan derfor ikke medtage sosu i denne del af analysen.

Figur 8 viser, at 34 % af de studerende, der blev interesserede i læreruddannelsen efter at have arbejdet som lærervikar, er optaget på læreruddannelsen, og 45 % af de studerende, der blev interesserede i pædagoguddannelsen, da de arbejdede som pædagogmedhjælper, er blevet optaget på pædagoguddannelsen. Figur 8 viser samtidig, at af de studerende, der blev afskrækket fra læreruddannelsen efter at have været ansat som lærervikar, er 3 % alligevel blevet optaget på læreruddannelsen, og 5 % af de studerende, der blev afskrækket fra pædagoguddannelsen efter at have været ansat som pædagogmedhjælper, alligevel er blevet optaget på pædagogstudiet.

TABEL 1

Procentandele inden for grupper, som har arbejdet i de forskellige job, som er blevet interesserede hhv. afskrækkede fra uddannelserne, fordelt på køn, alder og ungdomsuddannelse

	Har arbejdet som lærervikar		Har arbejdet som pædagogmedhjælper		Har arbejdet i ældreplejen	
	Interesseret i læreruddannelsen	Afskrækket fra læreruddannelsen	Interesseret i pædagoguddannelsen	Afskrækket fra pædagoguddannelsen	Interesseret i sosu-uddannelsen	Afskrækket fra sosu-uddannelsen
Køn						
Kvinde [ref.]	29,8	49,6	32,3	46,2	23,1	48,8
Mand	30,3	43,3*	28,6*	42,6*	19,3*	47,3*
Alder						
16-20 år [ref.]	25,1	45,2	32,6	37,7	20,3	43,3
21-25 år	29,7*	47,5*	29,4*	47*	19,6*	52,5*
26 år eller ældre	36,3*	44*	37,6*	42,9*	29,4*	43,4
Ungdomsuddannelse						
STX [ref.]	28,6	47,9	26,1	48,4	16,1	54,2
HTX	30,2*	49,8*	25,2*	38,6*	20,8*	47,8*
HHX	25,2*	43*	30,5*	40,2*	22,2*	45,1*
HF	41,7*	45,8*	41,5*	42,4*	22*	47,7*
EUX	41,4*	14,7*	63,4*	32,1*	30,5*	46,8*
EUD	30,6*	35*	59,5*	35,5*	63,4*	23,4*
Andre uddannelser	38,7*	39,9*	51,1*	34,9*	29,6*	39,4*

Kilde: Data fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2022-kohorten, og fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT).
 Note: Spørgsmål: "Jeg trivedes godt i jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen", "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen gjorde, at jeg blev interesseret i at læse videre til lærer/pædagog/tage en sosu-uddannelse" og/eller "Jobbet som lærervikar/pædagogmedhjælper/i ældreplejen afskrækkede mig fra at læse videre til lærer/pædagog/tage en sosu-uddannelse". Figuren viser andelen, der i alt har svaret "Helt enig" og "Delvist enig". Den gennemsnitlige usikkerhed på tallene ligger på mellem 0,4-0,6. Dvs. at tallene har et konfidensinterval på maksimalt +/- 0,6. I tabellen er angivet med stjerner (*), når der med 95 % sikkerhed kan siges at være forskel mellem referencekategorien [ref.] og de enkelte kategorier i hele populationen. Spørgsmålet er stillet til kommende studerende, der er tilbudt studieplads på en videregående uddannelse via KOT i august 2022. Resultaterne er vægtede efter populationen af kommende studerende, der er tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2022. N = 19.092.

Datagrundlaget

Analysen bygger på EVA's egne spørgeskemadata fra EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser samt data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT). EVA's forløbsundersøgelse er indsamlet i 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 og 2022 som del af en større forløbsundersøgelse i forskellige bølger. Data i dette notat stammer fra første spørgeskema sendt til 2022-årgangen, der blev gennemført i august 2022, dvs. umiddelbart inden studiestart. Der blev udsendt invitationer til alle studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i sommeren 2022. Samlet set blev der modtaget besvarelser fra 19.092 respondenter. Til spørgeskema-besvarelserne har vi på individniveau koblet data fra KOT. Analyserne er vægtede via propensity score-vægtning for at sikre, at analyseudvalget afspejler populationen bedst muligt. Vægtningen tager højde for skævheder i repræsentativiteten efter gymnasietype, gymnasiekarakterer, alder, køn, optagelsesprioritet og sektor.